

Foto: Nynke Thien Fotografie

Kwaliteit & Innovatie 01-03-2017

Hospicezorg verbetert door gebruik van nieuw elektronisch zorgdossier

Het lijkt het ei van Columbus: een speciaal elektronisch zorgdossier voor palliatieve zorg dat sinds vorig jaar gebruikt wordt door enkele hospices. De voordelen zijn legio, zoals verbetering van de kwaliteit en veiligheid van de zorg, minder administratieve lasten en grotere efficiëntie. Allemaal zaken die uiteindelijk ten goede komen aan de patiënten.

Dianne Ket is Kwaliteitsadviseur en senior oncologieverpleegkundige bij academisch hospice Demeter in De Bilt en een van de pioniers van het elektronisch zorgdossier. Demeter is in juni vorig jaar als eerste hospice gestart met het elektronisch zorgdossier. “We hebben in ons hospice eerst gewerkt met een elektronisch systeem om de wachtlijst te beheren, maar dat ‘misbruikten’ we al snel als een soort elektronisch patiëntendossier.” Dat was drie jaar geleden en nu is er, na diverse ontwikkelingen, een zorgdossier waar allerlei betrokkenen in en buiten het hospice mee werken. De basis voor het zorgdossier is voor alle hospices gelijk, maar hospices kunnen binnen het zorgdossier ook individuele aanpassingen aanbrengen. Vorig jaar zijn 7 hospices ermee gestart en dat aantal loopt langzaam maar zeker op.

Specifieke wensen en behoeften

“De al bestaande elektronische patiëntendossiers (EPD’s) zijn niet geschikt voor hospices en onbetaalbaar voor de hospices waar gemiddeld 5 tot 10 patiënten verblijven. Onze werkwijze vraagt maatwerk. Zo komt de methodiek *palliatief redeneren* die iedereen in de hospicezorg gebruikt, daar niet in voor. Een ander voorbeeld: mensen in de palliatieve fase kunnen met het meetinstrument *USD-4D* onder meer aangeven hoe het gaat met bijvoorbeeld pijn, benauwdheid en angst. De daarbij behorende app is volledig geïntegreerd in het nieuwe zorgdossier.” Naast de wens voor een op maat gemaakt zorgdossier zijn de digitale voordelen voor de hand liggend: iedereen kan op elk moment in het dossier, alles is leesbaar en je kunt informatie makkelijker terugvinden.

Geen last meer van onduidelijk handschrift

Die leesbaarheid lijkt iets kleins, maar dat is niet het geval. Corrieke Voerman, zorgcoördinator bij hospice De Regenboog in Nunspeet, licht dat toe met een voorbeeld: “Een huisarts typt zijn rapportage nu in het dossier, in plaats van dat je soms te maken hebt met een onduidelijk handschrift. Zelfs de telefoontjes van de apotheek zijn minder sinds wij werken met het elektronisch zorgdossier.” Ket geeft nog een voorbeeld hoe de zorg veiliger en kwalitatief beter wordt: “Je bent minder afhankelijk van het mondeling aan elkaar overdragen. Als je patiënt bijvoorbeeld ’s nachts heel snel verslechtert bel je de dienstdoende arts die de patiënt vaak niet kent. Je vertelt nu kort wat er aan de hand is, de arts kan vervolgens even de gegevens nalezen in het dossier en na 10 minuten terugbellen. Bovendien kan hij zijn opdracht in het dossier intypen. Voorheen was de arts afhankelijk van wat de hospicemedewerker vertelde en daar moest hij het mee doen.”

Ondersteuning voor zorgverleners

Kwaliteitswinst wordt ook behaald doordat via het elektronisch zorgdossier zorgverleners ondersteuning krijgen om te werken volgens de protocollen, afgesproken werkwijzen en dergelijke. Er is een veel gebruikt zorgpad voor de laatste drie dagen van iemands leven. Voerman heeft dat zogenoemde ‘zorgpad stervensfase’ geschikt gemaakt voor het elektronisch zorgdossier. “Dit zorgpad heeft tot doel dat de patiënt zoveel mogelijk comfort heeft. Een praktisch instrument met onder andere een observatielijst die elke zes uur wordt ingevuld. Ook administratie die niet meer nodig of passend is vervalt in het zorgpad.”

Efficiënter overleg

Het wekelijkse multidisciplinair overleg in het hospice verloopt tegenwoordig ook een stuk vlotter en efficiënter. Medewerkers en andere betrokken zorgverleners houden de veranderingen bij patiënten gedurende de week bij in het zorgdossier. Iedereen heeft dezelfde informatie en alles staat zichtbaar en overzichtelijk bij elkaar. Bovendien is de voorbereiding voor een dergelijk overleg een stuk makkelijker. “Voorheen waren de verpleegkundigen daar soms wel tot 2 uur mee bezig en dat hoeft nu niet meer”, vertelt Voerman. Meer efficiëntie is er ook omdat men gegevens niet meer op verschillende plekken noteert. “Bovendien hang je trefwoorden aan je rapportage. Als je dan iets zoekt over bijvoorbeeld over de sociale situatie, dan haal je dat met een muisklik uit het systeem”, aldus Ket.

Grote ambities

Ket en Voerman zijn enthousiast, maar blijven bezig met het verder ontwikkelen van het elektronisch zorgdossier. De ambities zijn groot. Als we vragen naar de wensen voor de toekomst buitelen de wensen en dromen over tafel. “Hospice Demeter levert bepaalde gegevens aan bij de thuiszorgorganisatie. Dat sturen we op als pdf en de thuiszorgorganisatie stuurt weer informatie aan de hand daarvan naar de zorgverzekeraar, ten behoeve van de indicatie en financiering. Het zou natuurlijk veel fijner zijn als de systemen van deze drie partijen beter op elkaar aansluiten. Ons systeem is zo flexibel dat dat geen probleem moet zijn”, stelt Ket. Ook zien Ket en Voerman graag een koppeling met het elektronisch voorschrijfsysteem voor medicatie. Een andere wens is dat het systeem wordt uitgebreid naar de palliatieve thuiszorg. Daarnaast zien ze op termijn ook mogelijkheden om het hospice zorgdossier, in aangepaste vorm, in te zetten bij de langdurige ouderenzorg. “En het zou mooi zijn als in ieder geval alle leden van koepelorganisatie Associatie Hospicezorg Nederland gaan werken met dit zorgdossier, omdat je dan als hele branche kunt zorgen voor kwaliteitsverbetering en -borging. De werkmethode van palliatieve zorg is namelijk verwerkt in het zorgdossier en zo leidt het elektronisch zorgdossier tot betere kwaliteit en meer eenheid van de hospicezorg”, besluit Ket.